

Katsaus kansainvälisiin öljymarkkinoihin vuonna 2016

Vuosi 2016 – keskeistä

- Brent-raakaöljy alkoi halventua vuoden 2014 kesäkuussa, hinta laski yli 70 % vuoden 2015 loppuun mennessä ja lasku jatkui vuoden 2016 alussa. Hinta oli tammikuun lopulla 2016 alhaisimmalla tasolla 12 vuoteen, noin 28 dollaria barreilta.
- Vuonna 2016 markkinoilla oli edelleen merkittävästi ylitarjontaa raakaöljystä, ja vielä marraskuussa IEA ennusti ylitarjonnan jatkuvan ainakin vuoden 2017 puoliväliin.
- Joulukuun 2016 puolivälissä joukko Opecin ulkopuolisia öljyntuottajia Venäjä mukaan lukien teki päätöksen tuotannon rajoittamisesta vuoden 2017 alusta ainakin puolen vuoden ajaksi. Opec-maat olivat päättäneet marraskuun lopussa omasta öljyntuotannon vähentämisestä. Markkinoilla oli epäilyjä siitä, toteutuvatko tuotannon leikkaukset suunnitellusti.
- Monissa arvioissa Yhdysvaltojen on katsottu olevan yksi Opecin ja muiden öljyn tuottajien välisen tuotannonrajoitussopimuksen suurimmista hyötyjistä. Sopimuksen ulkopuolisina amerikkalaisyritykset eivät kärsisi tuotannon leikkaamisen aiheuttamista kustannuksista, mutta hyötyisivät silti korkeammista hinnoista. Yhdysvallat on ainoa raakaöljyn tuottaja, jolla on runsaasti ylimääräistä tuotantokapasiteettia.
- Brent-raakaöljyn hinta oli marraskuun lopulla ennen Opecin tuotannonrajoitussopimusta noin 46 dollaria barreilta ja nousi sitten noin 55 dollariin. Joulukuussa EIA ennusti Brentin hintakeskiarvon olevan 43 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 52 dollaria barreilta vuonna 2017 ja yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n olevan molempina vuosina yhden dollarin barreilta alhaisemmalla tasolla. Futuurit ja optiosopimukset osoittivat merkittävää epävarmuutta hinta-arvioissa.
- Vuoden 2016 puolivälissä lähes kaksi vuotta vallinnut raakaöljyn alhainen hintataso alkoi näkyä alan piirissä toimivissa yhtiöissä: yhtiöt leikasivat öljyn etsimiseen ja hyödyntämiseen suunnittelemaan investointeja merkittävästi.

Tekstissä esiintyviä lyhenteitä

- **Barreli:** raakaöljymarkkinoiden tilavuusmittayksikkö, tynnyri, 159 litraa
- **Brent-raakaöljy:** suurin osa kansainvälisestä raakaöljytarjonnasta hinnoitellaan Pohjanmeren Brent blend -raakaöljyn perusteella
- **WTI:** Yhdysvaltalainen raakaöljyn viitelaatu
- **IEA:** Kansainvälinen energiajärjestö, International Energy Agency
- **EIA:** Yhdysvaltojen energiaviranomainen, U.S. Energy Information Administration

Tammikuu 2016

Brent-raakaöljyn hinta oli tammikuun puolivälissä alhaisimmalla tasolla 12 vuoteen, noin 28 dollaria barreilta. Iranin vastaiset talouspakotteet purettiin ja Iran saattoi jälleen myydä öljyä länsimaihin, mikä lisäsi öljyn ylitarjontaa. Odotukset pakotteiden purkamisesta olivat alentaneet raakaöljyn hintaa jo ennen lopullista päätöstä asiasta.

Kansainvälisen energiajärjestön IEA:n öljymarkkinaraportissa öljyn kysynnän kasvuennustetta vuodelle 2016 oli alennettu selvästi, 1,2 miljoonaa barreliin päivässä. Yhdysvaltain energiahallinto EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvoksi 40 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 50 dollaria barreilta vuonna 2017.

Bensiinin maailmanmarkkinahinta oli tammikuun puolivälissä noin 365 dollaria, dieselöljyn noin 270 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 265 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 105 dollaria tonnilta.

Helmikuu 2016

Brent-raakaöljyn hinta oli helmikuun puolivälissä noin 34 dollaria barreilta. Saudi-Arabia, Qatar, Venezuela ja Venäjä sopivat raakaöljyn tuotannon jäädyttämisestä tammikuun tasolle, jotta saisivat raakaöljyn hintaa ylöspäin. Markkinoilla jäi kuitenkin edelleen noin 1,5 miljoonan barrelin päivittäinen ylitarjonta.

Kansainvälisten talouspakotteiden poistuessa Iran ilmoitti kasvattavansa raakaöljyn tuotantoaan kahdessa vaiheessa yhteensä noin miljoona barreliä päivässä. Ennen pakotteita vuonna 2010 Iran oli maailman neljänneksi suurin öljyn tuottaja 4,4 miljoonalla barreliä päivässä.

IEA:n öljyn kysyntäennuste vuodelle 2016 oli helmikuussa 95,7 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastoissa oli noin 500 miljoonaa barreliä raakaöljyä (vuotta aiemmin noin 420 miljoonaa barreliä). Yhdysvallat on ainoa raakaöljyn tuottaja, jolla on runsaasti ylimääräistä tuotantokapasiteettia.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat nousivat tammikuusta helmikuuhun bensiiniä lukuun ottamatta. Bensiinin hinta oli helmikuun puolivälissä noin 360 dollaria, dieselöljyn noin 300 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 290 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 135 dollaria tonnilta.

Maaliskuu 2016

Saudi-Arabian, Qatarin, Venezuelan ja Venäjän sovittua helmikuussa raakaöljyn tuotannon jäädyttämisestä tammikuun tasolle raakaöljyn maailmanmarkkinahinta nousi yli 10 %. Maaliskuun puolivälissä Brent-raakaöljyn hinta oli noin 40 dollaria barreilta. Markkinoilla oli edelleen öljyn ylitarjontaa kysyntään nähden, ja Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat edelleen korkealla tasolla. Tuotannon arvioitiin olevan kysyntää suurempaa vuoden 2017 alkupuolelle asti.

IEA:n raportissa öljyn kysynnän vuoden 2016 ennuste säilyi ennallaan, 1,2 miljoonassa barreliä päivässä, joten kysyntäennuste oli 95,7 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyn varastotasot olivat kuukauden aikana nousseet. Varastoissa oli nyt ennätykselliset noin 520 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 450 miljoonaa barreliä).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 34 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 40 dollaria barreilta vuonna 2017. Brent-raakaöljyn ja yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaaadun WTI:n hinnan arvioitiin lähentyvän toisiaan.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana nousseet. Bensiinin hinta oli maaliskuun puolivälissä noin 430 dollaria, dieselöljyn noin 370 dollaria, kevyen polttoöljyn oli noin 355 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 165 dollaria tonnilta.

Huhtikuu 2016

Kuusitoista öljyntuottajamaata eivät saaneet aikaan suunniteltua päätöstä raakaöljyn tuotantomäärien jäädyttämisestä tammikuun tasolle lokakuuhun saakka, ja raakaöljyn ylituotanto näytti jatkuvan. Iran ei osallistunut kokoukseen, ja maan tavoite oli kasvattaa vuonna 2016 raakaöljyn tuotantoaan yhteensä noin miljoona barreliä päivässä.

Brent-raakaöljyn hinta oli vähitellen ollut nousussa tammikuun pohjan jälkeen ja hinta kävi vuoden 2016 siihen mennessä korkeimmalla tasolla huhtikuun puolivälissä, noin 44 dollarissa barreilta.

IEA:n öljymarkkinaraportissa kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 säilyi ennallaan, ja kysyntäennuste oli 95,7 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kuukauden ajan nousseet, ja niissä oli ennätykselliset noin 535 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 485 miljoonaa barreliä).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun sekä yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaaadun WTI:n hintakeskiarvoksi 35 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 41 dollaria barreilta vuonna 2017.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat nousivat maaliskuusta huhtikuuhun. Autoilua lisäävän pohjoisen pallonpuoliskon kesäkauden odotus nosti moottoribensiinin maailmanmarkkinahintaa, joka oli huhtikuun puolivälissä noin 470 dollaria tonnilta. Dieselöljyn hinta oli noin 365 dollaria, kevyen polttoöljyn hinta oli noin 360 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 165 dollaria tonnilta.

Toukokuu 2016

Öljyntuotannon kasvu hidastui toukokuussa 2016 ensimmäistä kertaa vuoden 2013 jälkeen, mutta markkinoilla oli edelleen merkittävästi ylitarjontaa raakaöljystä. Brent-raakaöljyn hinta oli toukokuun puolivälissä alkuvuoden siihen asti korkeimmalla tasolla, noin 49 dollaria barreilta.

Iran oli aiemmin kertonut aikeestaan kasvattaa raakaöljyn tuotantoaan vuonna 2016 nopealla tahdilla tavoitteenaan palauttaa talouspakotteiden aikana menetetty markkinaosuus.

IEA:n öljymarkkinaraportin mukaan öljyn kysyntä lisääntyi vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä kehittyvissä talouksissa, erityisesti Intiassa ja Kiinassa, sekä yllättäen myös Venäjällä. Kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 säilyi kuitenkin ennallaan 1,2 miljoonassa barreilissa päivässä, eli kysyntäennuste oli 95,9 miljoonaa barreilia päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastoissa oli ennätyselliset noin 540 miljoonaa barreilia öljyä (vuotta aiemmin oli noin 480 miljoonaa barreilia).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 41 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 51 dollaria barreilta vuonna 2017 ja yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n hinnan olevan hieman alhaisemmalla tasolla. Hintakeskiarvoennusteet olivat nousseet reippaasti edelliskuukaudesta.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana nousseet. Bensiinin hinta oli toukokuun puolivälissä noin 525 dollaria, dieselöljyn noin 430 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 425 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 215 dollaria tonnilta.

Kesäkuu 2016

Opec ei saanut kesäkuun alussa aikaan sopimusta tuotannon rajoittamisesta. Iran halusi ennen talouspakotteita hankkimansa markkina-aseman öljyntuottajana takaisin ja vastusti rajoituksia. Joulukuuhun 2015 asti Opec-mailla oli sopimus öljyntuotannon rajoittamisesta 30 miljoonaan barreiliin päivässä. Toukokuussa 2016 Opec-maat tuottivat raakaöljyä noin 32,5 miljoonaa barreilia päivässä.

Brent-raakaöljyn hinta oli vuoden siihen asti korkeimmalla tasolla kesäkuun puolivälissä, noin 50 dollaria barreilta.

Markkinoilla oli edelleen selkeästi ylitarjontaa raakaöljystä, mutta öljyntuotannossa oli samaan aikaan häiriöitä eri puolilla maailmaa, ja Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kuukauden aikana hieman laskeneet. Varastoissa oli noin nyt 530 miljoonaa barreilia (vuotta aiemmin noin 470 miljoonaa barreilia).

Konsulttiyhtiö Wood Mackenzien mukaan lähes kaksi vuotta vallinnut raakaöljyn alhainen hintataso oli alkanut vaikuttaa: alan yhtiöt olivat leikanneet öljyn etsimiseen ja hyödyntämiseen suunnittelemaan investointeja kaikkiaan noin 1 000 miljardilla dollarilla.

IEA:n öljymarkkinaraportissa öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 nousi hieman, 1,3 miljoonaan barreiliin päivässä, ja kysyntä olisi näin 96,0 miljoonaa barreilia päivässä.

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 43 dollaria barreilta vuonna 2016, 52 dollaria barreilta vuonna 2017 ja yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n olevan hieman alhaisemmalla tasolla. EIA:n mukaan epävarmuus hinta-arvioissa oli merkittävä.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana nousseet muuten, mutta bensiinin hinta oli laskenut. Bensiinin hinta oli kesäkuun puolivälissä noin 505 dollaria, dieselöljyn noin 440 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 435 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 235 dollaria tonnilta.

Heinäkuu 2016

Heinäkuussa 2016 Opec-maat tekivät tuotantoennätyksen eli 33,5 miljoonaa barreilia päivässä.

IEA:n öljymarkkinaraportissa öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 nousi hieman, ja kasvuksi ennustettiin 1,4 miljoonaa barreilia päivässä.

BP Statistical Review of World Energy 2016 -tilastojen mukaan Yhdysvallat oli vuonna 2015 selkeästi maailman suurin öljyn tuottaja barreileissa mitattuna. Tonneissa mitattuna Saudi-Arabia oli yhä niukasti edellä. Yhdysvaltain raakaöljyn tuotanto kasvoi vuonna 2015 edellisvuodesta yli 8 % ja Saudi-Arabian vajaat 5 %.

Yhdysvalloissa raakaöljyn vientikielto oli kumottu lopullisesti joulukuussa 2015. Alkuvuoden 2016 aikana raakaöljyn vienti vähitellen lisääntyi. Vienti oli vielä vähäistä suhteessa tuotantoon, joka vuonna 2015 oli 12,7 miljoonaa barreliä päivässä.

Elokuu 2016

Raakaöljyn tuotannon kasvu oli toukokuussa osoittanut hidastumista ensimmäistä kertaa vuoden 2013 jälkeen, mutta raakaöljymarkkinoilla oli elokuussa edelleen merkittävästi ylitarjontaa. Elokuussa Opec-maiden tuotanto oli 33,2 miljoonaa barreliä päivässä. Iran kertoi kasvattaneensa tuotantonsa 3,85 miljoonaan barreliin päivässä ja tavoittelevansa 4,6 miljoonan barrelin päivätuotantoa 5 vuodessa. Opec ilmoitti harkitsevansa epävirallisen tapaamisen järjestämistä syyskuun lopussa.

Brent-raakaöljyn barrelihinta liikkui kesän aikana 42–52 dollarin välillä. Elokuun puolivälissä hinta oli noin 48 dollaria barreliä.

Öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 pysyi IEA:n elokuun öljymarkkinaraportissa ennallaan: kysyntä olisi 96,1 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kesän aikana pysyneet likimain ennallaan. Raakaöljyvarastoissa oli noin 525 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 460 miljoonaa barreliä).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 42 dollaria barreliä vuonna 2016 ja 52 dollaria barreliä vuonna 2017. Yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n ennustettiin olevan vuonna 2016 hieman alhaisemmalla tasolla ja vuonna 2017 samalla tasolla kuin Brentin.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat laskivat kesän 2016 aikana. Bensiinin hinta oli elokuun puolivälissä noin 480 dollaria, dieselöljyn noin 415 dollaria, kevyen polttoöljyn oli noin 415 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 240 dollaria tonnilta.

Syyskuu 2016

Syyskuussa Opec-maat tuottivat reilut 33 miljoonaa barreliä päivässä. Opec ilmoitti syyskuun lopulla, että järjestö oli päässyt alustavaan sopuun öljyntuotannon rajoittamisesta, ja asiasta päätettäisiin 30.11.2016. Markkinoilla epäiltiin, päästäisiinkö tuotannon rajoittamisesta lopulliseen sopimukseen.

Brent-raakaöljyn hinta oli syyskuun puolivälissä noin 46 dollaria barreliä. Markkinoilla oli edelleen merkittävästi ylitarjontaa raakaöljystä, ja IEA arvioi tilanteen jatkuvan ainakin vuoden 2017 puoliväliin.

IEA:n raportissa öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 laski hieman 1,3 miljoonaan barreliin päivässä, joten kysyntä olisi 96,0 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kuukauden aikana alentuneet: varastoissa oli noin 510 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 460 miljoonaa barreliä).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 43 dollaria barreliä vuonna 2016 ja 52 dollaria barreliä vuonna 2017. Yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n hintakeskiarvon ennustettiin olevan kumpanakin vuonna yhden dollarin barreliä alhaisemmalla tasolla. EIA:n mukaan epävarmuus hinta-arvioissa oli merkittävä.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana laskeneet hieman dieselin ja kevyen polttoöljyn osalta, mutta hieman nousseet bensiinin ja raskaan polttoöljyn osalta. Bensiinin hinta oli syyskuun puolivälissä noin 490 dollaria, dieselöljyn noin 405 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 400 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 245 dollaria tonnilta.

Lokakuu 2016

Brent-raakaöljyn hinta oli lokakuun puolivälissä noin 52 dollaria barreilta oltuaan edeltävän kuukauden noususuunnassa. Opecin raakaöljyn tuotanto nousi lokakuussa ennätykseen, 33,8 miljoonaa barreliin päivässä, ja raakaöljymarkkinoilla oli edelleen merkittävästi ylitarjontaa.

IEA:n öljymarkkinaraportissa öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 laski hieman, 1,2 miljoonaa barreliin päivässä, joten kysyntä olisi 95,9 miljoonaa barreliä päivässä. IEA arvioi raakaöljyn ylitarjonnan jatkuvan ainakin vuoden 2017 puoliväliin.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kuukauden aikana pienentyneet. Varastoissa oli noin 475 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 435 miljoonaa barreliä).

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon olevan 43 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 51 dollaria barreilta vuonna 2017. Yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n osalta hintaennuste oli molemmille vuosille dollarin barreilta alhaisemmalla tasolla kuin Brentin ennuste.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana nousseet. Bensiinin hinta oli lokakuun puolivälissä noin 520 dollaria, dieselöljyn noin 460 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 455 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 280 dollaria tonnilta.

Marraskuu 2016

Brent-raakaöljyn hinta oli ollut vuoden mittaan nousussa tammikuussa nähdyltä alhaiselta 28 dollarin tasolta. Hinta oli vaihdellut 28-53 dollarissa barreilta. Marraskuun puoliväliin tultaessa hinta oli kuukauden aikana laskenut lähes 15 % prosenttia ja oli noin 45 dollaria barreilta.

Markkinoilla oli edelleen merkittävästi ylitarjontaa raakaöljystä, ja IEA ennusti ylitarjonnan jatkuvan ainakin vuoden 2017 puoliväliin. Öljymarkkinoilla epäiltiin, syntyisikö Opec-kokouksessa 30.11.2016 sopimus tuotannon rajoittamisesta. Opec teki marraskuussa kaikkien aikojen tuotantoennätyksen eli 34,2 miljoonaa barreliä päivässä.

IEA:n öljymarkkinaraportissa öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 säilyi ennallaan 1,2 miljoonassa barreliä päivässä. Kysyntä vuodelle 2016 olisi 95,9 miljoonaa barreliä päivässä.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat kuukauden aikana hieman nousseet. Varastoissa oli noin 485 miljoonaa barreliä öljyä (vuotta aiemmin noin 455 miljoonaa barreliä).

EIA piti hintaennusteet - Brent-raakaöljyn hintakeskiarvo, Yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n hintakeskiarvo - ennallaan.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana laskeneet. Bensiinin hinta oli marraskuun puolivälissä noin 455 dollaria, dieselöljyn noin 420 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 405 dollaria ja raskaan polttoöljyn noin 240 dollaria tonnilta.

Joulukuu 2016

Öljyntuottajamaiden järjestöön Opeciin kuulumattomat Venäjä, Malesia, Sudan, Guinea, Brunei, Azerbaidžan, Kazakstan, Meksiko, Oman, Bahrain ja Etelä-Sudan tekivät joulukuussa päätöksen rajoittaa tuotantoaan vuoden 2017 alusta 558 000 barreliä päivässä ainakin puolen vuoden ajaksi. Venäjän osuus sovitusta määrästä on yli puolet eli 300 000 barreliä päivässä.

Päätös seurasi Opec-maiden marraskuun lopussa tekemää sopimusta, jonka mukaan ne aikovat vähentää öljyntuotantoaan 1,2 miljoonalla barreliä päivässä 32,5 miljoonaa barreliin päivässä vuoden 2017 alusta.

IEA:n mukaan vuoden 2017 ensimmäisellä vuosipuoliskolla raakaöljyvarastot alenisivat 600 000 barreliä päivässä ja kysyntä kasvaisi tarjontaa suuremmaksi, jos molemmat tuotannon rajoitukset toteutuvat. Kysyntä ja tarjonta olisivat vuoden 2017 loppuvuodesta tasapainossa.

Marraskuun lopulla ennen Opecin tuotannonrajoitussopimusta Brent-raakaöljyn hinta oli noin 46 dollaria barreilta ja nousi sitten noin 55 dollariin barreilta. Opecin ulkopuolisten maiden tuotannonrajoitussopimus nosti raakaöljyn hintaa muutaman dollarin barreilta.

EIA ennusti Brent-raakaöljyalaadun hintakeskiarvon hinnan olevan 43 dollaria barreilta vuonna 2016 ja 52 dollaria barreilta vuonna 2017 ja yhdysvaltalaisen raakaöljyn viitelaadun WTI:n olevan molempina vuosina

yhden dollarin barreililta alhaisemmalla tasolla kuin Brentin. Futuurit ja optiosopimukset osoittivat merkittävää epävarmuutta hinta-arvioissa.

IEA:n öljyn kysynnän kasvuennuste vuodelle 2016 nousi 1,4 miljoonaan barreiliin päivässä. Kysyntä vuodelle 2016 olisi 96,1 miljoonaa barreilia päivässä.

Yhdysvalloissa toimivat liuskeöljy-yritykset ovat leikanneet kustannuksiaan ja ottaneet uutta teknologiaa käyttöön. Jos raakaöljyn hinta nousisi 60 dollariin barreililta, on arvioitu, että liuskeöljy-yritykset lisääisivät merkittävästi tuotantoaan. Yhdysvaltojen on katsottu olevan yksi Opecin ja muiden öljyn tuottajien välisen tuotannonrajoitussopimuksen suurimmista hyötyjistä. Sopimuksen ulkopuolisina amerikkalaisyritykset eivät kärsisi tuotannon leikkaamisen aiheuttamista kustannuksista, mutta hyötyisivät silti korkeammista hinnoista.

Yhdysvaltojen raakaöljyvarastot olivat pysyneet kuukauden likimain ennallaan. Varastoissa oli noin 485 miljoonaa barreilia öljyä (vuotta aiemmin noin 455 miljoonaa barreilia). Yhdysvallat on ainoa raakaöljyn tuottaja, jolla on runsaasti ylimääräistä tuotantokapasiteettia.

Keskeisten öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnat olivat kuukauden aikana nousseet. Bensiinin hinta oli joulukuun puolivälissä noin 525 dollaria, dieselöljyn noin 490 dollaria, kevyen polttoöljyn noin 480 dollaria ja raskaan polttoöljyn hinta noin 295 dollaria tonnilta.

Suurimmat tuottaja- ja käyttäjämaat, öljyn hinnan vaikutus kansantalouteen

Verrattaessa maailman viittä suurinta öljyn tuottajaa ja käyttäjää voidaan arvioida raakaöljyn alhaisen hintatason vaikutuksia kunkin kansantalouteen.

- Suurimmat tuottajat: Yhdysvallat, Saudi-Arabia, Venäjä, Kanada ja Kiina (Vuonna 2015, BP-tilasto)
- Suurimmat käyttäjät: Yhdysvallat, Kiina, Japani, Intia ja Saudi-Arabia (Vuonna 2015, BP-tilasto)

Suurista öljyntuottajista Yhdysvallat ja Kiina ovat myös suurimpia raakaöljyn käyttäjiä eli tuotannosta valtaosa menee omille markkinoille.

Saudi-Arabia ja Venäjä ovat raakaöljyn suuria nettoviejiä. Saudi-Arabian raakaöljyn tuotantokustannukset ovat alhaiset muihin tuotantoalueisiin verrattuna, ja kerätyt öljyrahastot kompensoivat vaikutuksia. Venäjään kohdistuu suurimmat vaikutukset.

Suurista käyttäjistä Japani, Intia ja Brasilia hyötyvät alhaisesta raakaöljyn hinnasta.

- Opec-maiden merkitys keskeisenä öljyn tuottajatahona on vähentynyt selvästi, vaikka konventionaaliset öljyvarat sijaitsevat edelleen pääasiassa Opec-maiden alueella.

Opecin jäseninä on 12 maata: Algeria, Angola, Ecuador, Irak, Iran, Kuwait, Libya, Nigeria, Qatar, Saudi-Arabia, Venezuela ja Yhdistyneet Arabiemiraatit.

Raakaöljyn hinnan vaikutukset vaihtelevat eri alueilla

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinnat määräytyvät dollareina ja niiden muutokset välittyvät sellaisenaan Yhdysvaltoihin sekä maihin, jotka ovat sitoneet valuuttansa arvon Yhdysvaltain dollariin. Dollarialueen ulkopuolella muutoksiin vaikuttaa myös dollarikurssin muutos: dollarin vahvistuminen vähentää raakaöljyn hinnan laskun vaikutusta euroina mitattuna ja heikentyminen päinvastoin lisää sitä. Suuri öljyn tuottaja Venäjä alkoi kärsiä merkittävästi raakaöljyn hinnan alenemisesta.

Raakaöljyn hinnan laskun yhteisvaikutus on öljyä tuovissa maissa selvästi positiivinen: kotitalouksien ostovoima lisääntyy, yritysten raaka-aine- ja kuljetuskustannukset alenevat ja tulevaisuuteen kohdistuvat odotukset kohenevat, inflaatio hidastuu ja kauppa- ja vaihtotase paranevat (Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Etlan muistio, 2015).

Maakohtaiset vaikutukset riippuvat öljyn nettotuonnin suuruudesta ja talouden öljyintensiteetistä eli öljyn käytön suhteesta kokonaistuotantoon: mitä suurempi intensiteetti on, sitä suurempi on öljyn hinnan alenemisen vaikutus maan talouteen. Teollisuusmaista Suomen ja Yhdysvaltojen öljyintensiteetti on selvästi korkeampi kuin esimerkiksi Saksan ja Ruotsin.